

VERGİ DİLİMİ NEDENİYLE ÖDENECEK İLAVE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMLERİ İÇİN YÜKLENİCİYE FİYAT FARKI ÖDENECEK Mİ?

Rıza KARAMAN
Kamu İhale Mevzuatı Uzmanı

1. GİRİŞ

Bilindiği üzere 2016 yılı Ekim-Kasım-Aralık ayında vergi diliminden dolayı asgari ücretlinin eline geçen net ücretin 1.300,99 TL'nin altına düşmesi söz konusuydu.

Ancak 26/10/2016 tarihli ve 6753 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanuna eklenen geçici 86 ncı madde ile 1.300,99 TL ile bunun altına düşen ücret arasındaki farkın işçiye "İlave Asgari Geçim İndirimi" şeklinde ödenmesi suretiyle bu durum telafi edilmiş oldu.

Söz konusu düzenlemenin detaylarını ve personel hizmet alımlarına yansımalarının ne şekilde olacağını, bu yazımızda bulabilirsiniz.

İLAVE ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNDEN KİMLER, NE ORANDA FAYDALANACAKTIR?

2016 yılı Ekim-Kasım-Aralık aylarında brüt kazancı **1647,00 TL ile 1.751,10 TL arasında** olanlara ilave asgari geçim indirimi ödenecektir.

ÖRNEK 1- BEKÂR VE ÇOCUKSUZ İŞÇİ İÇİN			
Ücret (Asgari Ücretin Fazlası)	Brüt Ücreti	Net Ücret	İlave Ödenecek AGİ
%0 Fazlası	1647,00 TL	1.231,01 TL (Ekim)	69,98 TL (Ekim)
		1.230,99 TL (Kasım, Aralık)	70,00 TL (Kasım, Aralık)
%5 Fazlası	1729,35 TL	1286,36 TL	14,63 TL
%10 Fazlası	1811,70 TL	1.341,74 TL	0 TL

ÖRNEK 2-EVLİ, EŞİ ÇALIŞAN 2 ÇOCUKLU İŞÇİ İÇİN			
Ücret (Asgari Ücretin Fazlası)	Brüt Ücret	Net Ücret	İlave Ödenecek AGİ
%0 Fazlası	1647,00 TL	1.268,06 TL (Ekim)	32,93 TL (Ekim)
		1.268,04 TL (Kasım, Aralık)	32,95 TL (Kasım, Aralık)
%5 Fazlası	1729,35 TL	1.323,41 TL	0 TL
%10 Fazlası	1811,70 TL	1.378,79 TL	0 TL

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında işçinin eline geçen NET ücret 1.300,99 TL'nin altına düşmüyorsa, *(ihaleli işlerde asgari ücretin yaklaşık %6'sından daha fazla ücret ödeniyorsa)* ilave AGİ ödemesi yapılmayacaktır.

YOL, YEMEK, FAZLA MESAİ GİBİ ÜCRETLER DİKKATE ALINACAK MI?

Evet, işçiye o ay ödenen nakdi yemek ve yol ücretleri, fazla çalışmalar, resmi tatil günlerinde yapılan çalışmalar gibi ücretler, brüt kazanca dahil edilmektedir. Bu durum işçinin net ücretinde artışa neden olmaktadır.

Yapılan düzenleme işçinin o ay eline geçen net ücrete yönelik olduğu için işçinin ilgili aydaki net ücreti 1.300,99 TL'nin altına düşmediği takdirde ilave AGİ ücreti ödenmesi de söz konusu olmayacaktır.

İLAVE AGİ ÜCRETLERİ İÇİN YÜKLENİCİYE FİYAT FARKI ÖDEMESİ YAPILACAK MIDIR?

AGİ (Asgari Geçim İndirimi) 193 sayılı Kanununun 32'nci maddesinde şöyle tanımlanmıştır:

“Asgarî geçim indirimi

Madde 32 – Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

*Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5, üçüncü çocuk için % 10, diğer çocuklar için % 5'dir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci **gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle** uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.*

İndirimin uygulamasında “çocuk” tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, “eş” tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

Ücretlerin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra, varsa teşvik amaçlı diğer indirim ve istisnalar dikkate alınır.

Bakanlar Kurulu, indirim konusu yapılacak toplam tutarın asgarî ücretin yıllık brüt tutarını aşmaması şartıyla ikinci fıkrada belirtilen asgarî geçim indirimi oranlarını artırmaya veya kanunî oranına kadar indirmeye yetkilidir.

Asgarî geçim indiriminin uygulama dönemleri ve mahsup şekli ile diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

Görüleceği üzere, Asgari Geçim İndirimi işçiye yapılan bir ücret ödemesi veya sosyal yardım ödemesi olmayıp, işçiden kesilen gelir vergisinin bir kısmının işçiye iade edilmesinden ibarettir. Yani başka bir ifadeyle devletin işçiden alacağı gelir vergisinin bir bölümünden vazgeçmesi ve işçiye tekrar iade etmesidir.

Konuyu personel hizmet alımı ihaleleri açısından değerlendirecek olursak, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği 10’ncu maddesi uyarınca İdarelerce ihaleye çıkılırken işçilik maliyetleri **BRÜT** ücret üzerinden hesaplanmaktadır.

Buna göre KİK İşçilik Modülü üzerinden hesaplanan asgari işçilik maliyeti ve sözleşmeye esas birim fiyatlar da brüt ücret üzerinden hesaplanmıştır.

Hizmet Alımları Fiyat Farkı Esaslarının 6’ncı maddesinde *“İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre ihale tarihi itibarıyla hesaplanan brüt maliyeti ile uygulama ayındaki **brüt maliyeti arasındaki fark**, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir”* denmiştir.

Yükleniciye fiyat farkı hesaplanabilmesi için ihale tarihi ile uygulama ayında işçinin işverene olan brüt maliyetinde fark meydana gelmiş olması gerekir.

SONUÇ

26/10/2016 tarih ve 6753 sayılı Kanunla 193 sayılı Kanuna eklenen geçici 86 ncı madde ile asgari geçim indiriminde yapılan bu düzenleme, işçilerin brüt ücretlerinde ya da işverene olan brüt maliyetlerde herhangi bir değişikliğe sebebiyet vermemektedir.

Bu nedenle personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları hakediş ödemelerinde, işçilere ilave AGİ ödenmesi gerekçe gösterilerek, Yükleniciye fiyat farkı hesaplanması söz konusu olmayacaktır.